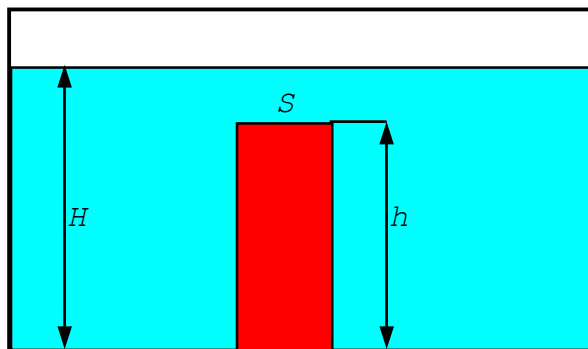

LISTA ZADAŃ DLA TECHNOLOGII ŻYWNOCİ

1. Do dna basenu wypełnionego wodą do wysokości $H=4\text{m}$ przyklejony jest wodoodpornym i hydrofobowym klejem słup (na rysunku czerwony) o przekroju kołowym, o powierzchni przekroju $S=300\text{cm}^2$ i wysokości $h=3\text{m}$. Jakie siły (ściskające czy rozrywające) i o jakiej wartości działają na spoinę między słupem a dnem basenu? Gęstość materiału, z którego wykonano słup wynosi $\rho_s=0,8\text{g/cm}^3$, gęstość wody ρ jest powszechnie znana.

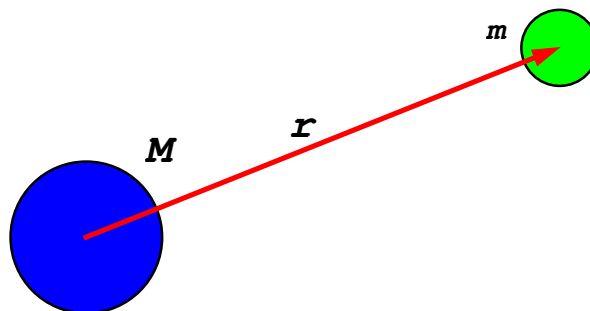

2. Wskaż, w którym miejscu wyprowadzenia równania Bernoulliego korzystamy z tego, że ciecz jest nielepka.

3. Zapisz prawo grawitacji Newtona w postaci wektorowej.

Wskazówki:

- a) Zapisz wektorową postać siły działającej na masę punktową (kulistosymetryczną) m , a pochodzącą od masy punktovej lub kulistosymetrycznej M . Położenie masy m jest określone wektorem wodzącym $\mathbf{r}$ łączącym punkt M i m jak na rysunku.

- b) Zauważ, że wektor tej siły ma zwrot przeciwny do zwrotu wektora $\mathbf{r}$.
 c) Zastanów się jak zapisać wektor jednostkowy (o długości jednostkowej) mający kierunek i zwrot wektora $\mathbf{r}$?

4. Wyprowadzając podstawowe równanie teorii kinetyczno-molekularnej założyliśmy, że molekuly gazu odbijają się sprężysto od sztywnych ścianek naczynia. Ale przecież ścianki naczynia też mają budowę molekularną tzn. składają się z cząsteczek drgających z pewną energią. Wyjaśnić jakościowo, że jeśli ścianki naczynia mają tę samą temperaturę co gaz w nim zamknięty, to nie zmniejsza to ogólności naszych rozważań.

5. Wiemy (korzystaliśmy z tego na wykładzie), że dla gazu doskonałego:

$$pV = \frac{2}{3}U$$

gdzie p jest ciśnieniem gazu doskonałego, V objętością, a U jego energia wewnętrzna.

Wychodząc z tego równania wyprowadź podstawowe równanie teorii kinetyczno-molekularnej w postaci:

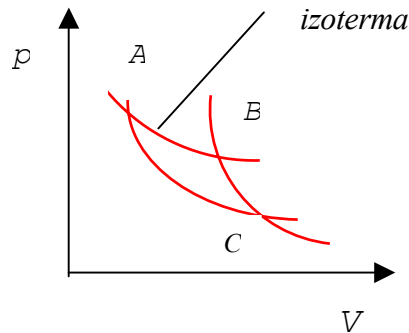
$$p = \frac{1}{3}\rho \langle v^2 \rangle$$

gdzie: v oznacza prędkość cząsteczek, $\langle \rangle$ oznacza średnią wartość, a ρ jest gęstością gazu.

6. Wykaż, że niemożliwe jest przecinanie się dwóch adiabat wykreślonych dla tej samej masy gazu, na wykresie $p - V$.

Wskazówka:

Przeprowadź dowód nie wprost zakładając, że rozpatrywane adiabaty przecinają się w jakimś punkcie C. Przeprowadź izotermę przecinającą te adiabaty w punktach A i B innych niż punkt A (możesz to zrobić, bo izoterma jest mniej nachylona od adiabaty). Otrzymasz w ten sposób cykl zamknięty złożony z izotermy i dwóch adiabat. Traktując ten cykl jako cykl pracy silnika cieplnego wykaż sprzeczność z II zasadą termodynamiki w jednym ze sformułowań przedstawionych na wykładzie.

7. Znajdź wymiary stałej Stefana-Boltzmann'a σ , stałej przewodności cieplnej λ w prawie Fouriera, stałej dyfuzji D w prawie Ficka, oraz stałej przenikania P .
8. Zaproponuj doświadczenie, w którym wyznaczysz pojemność cieplną kalorymetru. Wyprowadź wzór, z którego wyznaczysz tę pojemność na podstawie, zmierzonych przez Ciebie wartości.
9. Oblicz zmianę entropii gazu doskonałego rozprężającego się izotermicznie w temperaturze T od objętości V_1 do objętości $V_2 > V_1$.
Wskazówka: zauważ, że gdy nie zmienia się temperatura to przyrost energii wewnętrznej (zależnej jak pokazaliśmy na wykładzie tylko od temperatury) wynosi zero, co pozwoli Ci łatwo policzyć ciepło wymienione z otoczeniem z I zasady termodynamiki.
10. Wykaż, że jeśli współczynnik rozszerzalności liniowej pewnego materiału wynosi α to współczynnik rozszerzalności powierzchniowej wynosi 2α , a objętościowej - 3α .
11. Gaz składa się z dwu rodzajów cząsteczek różniących się tylko masą. Oznaczmy te masy przez m_1 i m_2 . Jaki będzie stosunek średnich prędkości kwadratowych tych cząsteczek? Potraktuj ten gaz jako gaz doskonały.
12. Na wykładzie zapoznaliśmy się z cyklem Carnota, który przedstawialiśmy w układzie współrzędnych $V - p$. Przedstaw ten cykl w układzie $S - T$, gdzie na osi odciętych jest temperatura bezwzględna T , a na osi rzędnych entropia S . Otrzymamy pewną krzywą zamkniętą. Jaki jest sens fizyczny pola powierzchni wewnątrz tej krzywej?
Wskazówka: Jak wiesz, nie możemy w zasadzie określić bezwzględnych wartości entropii (podobnie jak i innych funkcji stanu) w danym punkcie. Możemy jedynie badać zmiany tych funkcji w poszczególnych przemianach. To nic nie szkodzi. Podobnie jak to robiliśmy rozpatrując energię potencjalną, przyjmij jakąś (dowolną) wartość entropii w punkcie początkowym.

13. Omów jakościowo jaki proces będzie chętniej przebiegał samorzutnie: rozdzielenie się dużej kropli wody w powietrzu na kilka mniejszych, czy odwrotnie – połączenie się kilku mniejszych kropeł w jedną większą. Policz zmianę energii wewnętrznej układu składającego się ze 100 kropeł wody o promieniu $r = 0,01\text{mm}$ w jedną kroplę o promieniu odpowiednio większym. Podczas tego procesu temperatura nie zmienia się.